

Dosarul nr. 2ra-1303/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

DECIZIE

3 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Andrei Moldovan

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Moldovan împotriva Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Andrei Moldovan, reprezentat de avocatul Roman Doroftei și menținută hotărârea din 3 august 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 3 aprilie 2019, Andrei Moldovan a depus cerere de chemare în judecată împotriva AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 9 martie 2018, la ora 07:50, în mun. Chișinău a avut loc un accident rutier în urma căruia a fost deteriorat automobilul de model Ford Fusion cu n/î XXXXX care îi aparține cu drept de proprietate.

Despre acest fapt a fost depusă o plângere la SSTCR a DP mun. Chișinău, astfel, potrivit cercetărilor efectuate, a fost constatat că persoana vinovată de producerea accidentului este neidentificată și a părăsit locul comiterii accidentului rutier.

La fel, despre producerea evenimentului rutier a fost înștiințată și AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, fiind deschis dosarul de daune FVS/18/072.

A precizat că potrivit raportului de expertiză nr. 654/03A din 27 martie 2018, valoarea pagubei a fost stabilită la suma de 28 880,25 de lei.

Prin răspunsul nr.02-1237 din 5 iunie 2018, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a refuzat în achitarea prejudiciului material, din motiv că este necunoscut autorul.

Cu referire la prevederile art. 1398 Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, art. 20 alin. (5), 33 alin. (1) și (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, a reiterat că despre survenirea evenimentului asigurat AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a fost informată, reprezentantul acesteia participând și la examinarea automobilului deteriorat, astfel procedura instituită de Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 a fost respectată.

Cu toate acestea, fiind întrunite cumulativ toate condițiile pentru achitarea despăgubirii de asigurare din Fondul victimelor străzii, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în mod ilegal refuză achitarea despăgubirii, fapt ce contravine legislației în vigoare.

Având în vedere prevederile art. 1416 Cod civil, a evidențiat că tergiversarea și refuzul achitării despăgubirii de asigurare pe marginea speței date este nefondată și contrară legii.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 14, 18, 19, 33 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, Hotărârii CNPF cu privire la aprobarea Regulamentului privind Fondul de Compensare nr. 23/3 din 29 mai 2008 a Directivei 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009, art. 5, 7, 27, 56, 118, 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 28 880,25 de lei, a taxei de stat și a tuturor cheltuielilor judiciare, în sensul art. 94-96 CPC.

Prin hotărârea din 3 august 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Andrei Moldovan, reprezentat de avocatul Roman Doroftei și menținută hotărârea primei instanțe.

La 7 iulie 2021, Andrei Moldovan a declarat recurs împotriva deciziei din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o pripită și nefondată, pasibilă de a fi casată, cu pronunțarea unei decizii noi.

A considerat că, deși la soluționarea cauzei au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea acesteia în fond, concluziile instanței de apel cu privire la netemeinicia hotărârii primei instanțe sunt incorecte, rezultate din aplicarea greșită și interpretarea eronată de către Curtea de Apel a normelor de drept material aplicabile la caz.

Reieșind din prevederile art. 33 alin. (1) și (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 și art. 1416 Cod civil (în redacția din anul 2002), a remarcat că instanța de apel nu a calificat corect, din punct de vedere juridic, ce a dus la emiterea unei soluții greșite, nu a analizat și verificat probele administrate în această cauză.

În decizia instanței de apel se constată discrepanța între cele reținute de prima instanță și conținutul real al probelor, cu ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea unei soluții greșite în raport cu materialul probator.

Instanța a neglijat prevederile art. 14, 18, 19, 33 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, precum și dispozițiile Hotărârii CNPF cu privire la aprobarea Regulamentului privind Fondul de Compensare nr. 23/3 din 29 mai 2008, inclusiv și a Directivei 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009.

A considerat recurentul ca fiind neîntemeiat argumentul AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” și concluzia instanței precum că AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” urmează să achite persoanei păgubite despăgubirea de asigurare cauzată prin accident rutier provocat de autovehiculul rămas neidentificat, din mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii, doar dacă a suportat vătămării corporale sau deces.

Prin urmare, instanța, cu referire la art. 33 alin. (3) din Legea menționată și la pct. 10 din Regulamentul Fondului de protecție a victimelor străzii, aprobat prin hotărârea CNPF nr. 19/11 din 9 aprilie 2009, norme care specifică faptul că persoanele pentru vătămări corporale sau deces provocate în urma producerii accidentului de un autovehicul neidentificat, la fel, sunt despăgubite din fondul de protecție a victimelor străzii, a concluzionat că AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” este în drept să achite despăgubirea de asigurare din mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii în contextul în care autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare, superficial și fără a da o apreciere tuturor probelor pe caz, au emis o concluzie pripită și în scopul exonerării AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” de la răspunderea pecuniară în raport cu dânsul.

La fel, instanța de apel a neglijat și jurisprudența constantă a Curții Supreme de Justiție.

La 1 septembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a depus referință la recursul declarat de Andrei Moldovan, solicitând considerarea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 7 iulie 2021 deciziei din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum denotă actele cauzei, Andrei Moldovan înaintând acțiunea în judecată împotriva AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, a solicitat încasarea din contul AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 28 880,25 de lei, a taxei de stat și a tuturor cheltuielilor judiciare, în sensul art. 94-96 CPC.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță, cu aplicarea corectă a legii materiale și pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante la caz, corect a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii pe care a respins-o, soluție menținută și de către instanța de apel.

Astfel, după cum denotă actele cauzei, la data de 9 martie 2018, în mun. XXXXX șos. XXXXX a avut loc un accident rutier în urma căruia au fost deteriorate 2 autovehicule, inclusiv automobilul de model FORD Fusion cu n/î XXXXX, care aparține cu drept de proprietate lui Andrei Moldovan, fapt confirmat prin raportul Direcției de Poliție a mun. Chișinău din 9 martie 2018 (f. d. 9).

Tot, prin raportul Direcției de Poliție a mun. Chișinău din 9 martie 2018, a fost constatat că automobilul de model FORD Fusion cu n/î XXXXX, la data de 9 martie 2018 între orele 03:00-07:00, a fost tamponat de un automobil de model necunoscut cu numerele de înmatriculare nestabilite, condus de un șofer neidentificat și care a părăsit locul comiterii accidentului rutier (f. d. 9).

La 27 aprilie 2018, Andrei Moldovan a expediat în adresa AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” cererea prealabilă, prin care în temeiul art. 20 alin. (5), 33 alin. (1) și (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, a solicitat achitarea de către AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” în beneficiul său a prejudiciului material în cuantum de 28880,25 de lei (f. d. 7).

Iar prin răspunsul nr. 02-1237/14 din 5 iunie 2018, AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” în temeiul art. 33 alin. (3) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, a refuzat în satisfacerea cererii prelabile a lui Andrei Moldovan, deoarece AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” nu are temei legal pentru achitarea despăguibirii de asigurare din Fondul de protecție a vicitimelor străzii pentru pagube cauzate autovehiculului. (f. d. 8).

În conexiunea acestor particularități, instanța de recurs relevă că potrivit art. 33 alin. (1) și (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere

civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, fondul de protecție a victimelor străzii se instituie în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente produse de autovehicule ai căror posesori nu au respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, de autovehicule neidentificate și/sau obținute pe cale ilicită.

Fondul de protecție a victimelor străzii se administrează și se utilizează de către Biroul Național, potrivit actelor normative ale Autorității de supraveghere, emise în acest sens. Cheltuielile de constituire, administrare și utilizare a mijloacelor fondului se vor acoperi din disponibilitățile lui.

Iar reieșind din prevederile art. 33 alin. (3) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, în vigoare la acel moment, fondul de protecție a victimelor străzii este destinat plăților de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum și plăților de despăgubiri pentru avarierea ori distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă posesorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

Totodată, pct. 10 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 19/11 din 9 aprilie 2009, statuează că mijloacele financiare acumulate în Fond sunt destinate plăților de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum și plăților de despăgubiri pentru avarierea sau distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă posesorul (utilizatorul) autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

În interpretarea corectă a normelor citate, este de înțeles că fondul de protecție a victimelor străzii este destinat achitării plăților în două cazuri:

- a) pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat;
- b) pentru avarierea ori distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă posesorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

La caz, instanța de recurs constată că Andrei Moldovan pretinde încasarea despăgubirii de asigurare pentru repararea prejudiciului cauzat prin deteriorarea automobilului de model FORD Fusion cu n/î XXXXX, în rezultatul accidentului rutier produs la data de 9 martie 2018 de către o persoană neidentificată.

În același timp, este de notat că dispozițiile legale sus-menționate, impun concluzia că AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” este în drept să achite despăgubirea de asigurare din mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii, în contextul în care autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, doar în cazul în care au survenit vătămări corporale sau deces, ceea ce la caz nu se atestă.

În această ordine de idei, instanța de recurs va respinge argumentele lui Andrei Moldovan din acțiune, precum că în speță au fost întrunite cumulativ toate condițiile pentru achitarea despăgubirii de asigurare din Fondul victimelor străzii, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”.

Or, reieșind din obligația probațiunii în judecată reglementată de art. 118 alin. (1) CPC, care direct indică că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, instanța de recurs conchide că Andrei Moldovan nu a făcut dovada că ar fi suportat careva vătămări corporale, condiție obligatorie pentru a pretinde la achitarea despăgubirii de asigurare din Fondul victimelor străzii, în rezultatul accidentului rutier a cărui autor a rămas neidentificat.

Față de toate aceste considerente, este incontestabil că în speță nu au fost întrunite condițiile pentru achitarea despăgubirii de asigurare din mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii.

Pe cale de consecință, instanța de recurs nu poate reține argumentele recurentului Andrei Moldovan din cererea de recurs, precum că instanțele de judecată ierarhic inferioare au neglijat dispozițiile art. 20 alin. (5) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, *potrivit cărorora drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul și/sau autovehiculul au rămas neidentificați* sau posesorul autovehiculului nu are încheiată asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se exercită față de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art. 14.

Or, norma prevăzută la art. 20 alin. (5) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, este o normă generală, care nu poate fi aplicată fără a se ține cont de prevederile art. 33 alin. (1) și (3) din aceeași lege, care este o normă specială.

În acest context, instanța de recurs apreciază ca fiind irelevante și alegațiile recurentului Andrei Moldovan din cererea de recurs, precum că dânsul a invocat în acțiune ca temei de drept prevederile art. 33 alin. (1) și (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, pe când, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au calificat corect, din punct de vedere juridic acțiunea, aplicând dispozițiile art. 33 alin. (3) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006.

Și asta deoarece, dispozițiile art. 33 alin. (1) și (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, citate mai sus, este o normă generală care definește scopul constituirii Fondului de protecție a victimelor străzii și care nu poate fi aplicată separat de dispozițiile art. 33 alin. (3) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, care este o normă specială, ce determină destinația concretă a mijloacelor acumulate în Fondul de protecție a victimelor străzii.

De altfel, instanța de recurs nu poate lua în considerare ca temei de admitere a acțiunii, nici prevederile art. 1398 alin. (1) și (3) Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, invocate în acțiune de către Andrei Moldovan, potrivit cărora cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Și asta deoarece, în temeiul prevederilor menționate, nu se regăsește obligația AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” de compensare a prejudiciului cauzat terțelor persoane pentru deteriorarea bunurilor în cazul accidentelor de circulație comise de autori neidentificați.

Sintetizând cele reliefate supra, instanța de recurs atestă corectitudinea concluziei instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la respingerea cerinței lui Andrei Moldovan cu privire la încasarea din contul AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 28 880,25 de lei, precum și respingerea cerinței lui Andrei Moldovan cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, care este subsecventă cerinței de bază.

Distinct de cele menționate mai sus, având în susținere jurisprudența CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererea de recurs în sensul celor descrise.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe sânt întemeiate, iar temeiurile invocate de către recurent sunt lipsite de suport legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Andrei Moldovan.

Se menține decizia din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 3 august 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Moldovan împotriva Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Ala Cobăneanu